Begroting 2023 We focussen ons op:

Brandweerzorg

Brandweerzorg is het geheel van taken op het gebied van risicobeheersing en incidentbestrijding. Binnen brandweerzorg streven we naar minder incidenten, minder slachtoffers en minder schade. Dit doen we niet alleen door bestrijden van incidenten, maar ook door juist in een vroeg stadium te adviseren over risico's.

Robuust en paraat

- 115 medewerkers repressieve beroepsdienst
- 750 vrijwilligers

115 medewerkers

750 vrijwilligers

Snel en flexibel

- Inzet vanuit 37 brandweerkazernes
- Onze adviezen over brandveiligheid op tijd

1350 adviezen brandveiligheid

1800 controles brandveiligheid

Professioneel

- Zorgen voor vakkundig personeel
- Werken volgens vaste plannen
- Verantwoord investeren in materieel en materiaal
- Klant staat centraal bij advies

risicogericht & integraal

Crisisbeheersing

Wij onderzoeken welke risico's de vitale belangen bedreigen: wat zijn de gevolgen en wat is de kans dat er daadwerkelijk iets gebeurt? Op basis daarvan bepalen we of en hoe we risico's kunnen verkleinen. Daarnaast bereiden we ons voor op situaties waarin het toch mis gaat. Alle hulpdiensten, gemeenten en andere partners weten wanneer ze wat moeten doen tijdens een ramp of crisis.

Zicht op risico's

- Dynamisch risico's monitoren en beeld vormen
- Samenbrengen landelijke en regionale kennis over risico's
- Coördinatie en informatie-management

Beperken van risico's

- Samenwerken netwerkpartners
- Geven van risicogericht en integraal advies

Crisismanagement

- Operationele crisisorganisatie, 24/7 inzetbaar
- Monitoren van dreigingen en crises
- Dynamische planvorming

Ondersteuning organisatie

Bedrijfsvoering ondersteunt Brandweerzorg en Crisisbeheersing bij de uitvoering van de taken en draagt bij aan het realiseren van de organisatiedoelstellingen.

Efficiënt en effectief

- Routinematig werk lean inrichten
- Uitvoeren werkzaamheden binnen normtijd

In control

- Baseren P&C-cyclus op maandelijkse stuurrapportages
- Voldoen aan wetten en regels
- Stuurindicatoren richten op prognoses

Professioneel

- Actuele vakkennis en goede persoonlijke vaardigheden
- Aansluiting op netwerken
- Zorg voor juiste medewerker, op juiste moment op juiste plek
- De klant staat centraal

lean inrichten
normtijd
wetten en regels
klant centraal
stuurrapportages
persoonlijke vaardigheden
prognoses
P&C-cyclus
netwerken
zorg voor juiste medewerker

uitgaven

€ 40,4 mln	Brandweerzorg
€ 3,8 mln	Crisisbeheersing
€ 9,9 mln	Ondersteuning organisatie

inkomsten

€ 46,5 mln	Gemeenten
€ 6,9 mln	Rijksoverheid
€ 0,7 mln	Overige

Visie VRBZO 2025

Onze koers voor de komende jaren.

Jaarlijks laten we in een uitvoeringsagenda zien, welke concrete resultaten we in dat jaar willen bereiken. We werken volgens 3 thema's:

- Samen voor veilig
- Werken aan een weerbare samenleving
- Toekomstbestendige organisatie

Meer weten? Kijk op VRBZO.nl

Zorg voor veiligheid, dát is ons doel

Wij zorgen voor een veilige samenleving, samen met de mensen om ons heen. Geven antwoord op de vraag: 'Wat kan IK doen voor mijn eigen veiligheid en die van mijn omgeving?' We leren van het verleden én bereiden ons voor op de toekomst. Kennen de risico's van morgen. En gaat het toch mis? Dan bestrijden we incidenten en crises efficiënt. We beperken schade en leed en zorgen dat het dagelijkse leven zo snel mogelijk weer opgepakt kan worden. We zijn een deskundige partner; werken informatiegericht en grijpen elke kans om te innoveren. Door samen te werken met partners zijn we krachtiger.

791.000 inwoners

VeiligheidsRegio Brabant Zuidoost

VeiligheidsRegio Brabant Zuidoost

Rapport

Bedrijfsvoering

Datum
10 maart 2022

Status
Voor zienswijze gemeenten

Versie
1.0

Ons Kenmerk
CONCEPT

Begroting 2023

Colofon

Opdrachtgever
Petra de Kam

Auteur(s)
Erik Grummels

Eindredactie
Younes Aoujil

Inhoudsopgave

Voorwoord **5**

1 Op koers met uitdagingen voor de toekomst **6**

2 Opbouw gemeentelijke bijdrage en investeringsbegroting **8**
2.1 Indexering 8
2.2 Bevolkingszorg 9
2.3 Loonontwikkeling 9
2.4 Verschuiving van incidentele kosten naar structurele kosten en overige externe ontwikkelingen 10
2.5 Gemeentelijke bijdrage 10
2.6 Onzekerheden voor de toekomst 11

3 Programma's **13**
3.1 Inleiding 13
3.2 Programma Brandweerzorg 15
3.3 Programma Crisisbeheersing 19
3.4 Ondersteuning organisatie 24

4 Financiële overzichten **28**
4.1 Schatkistbankieren 28
4.2 Investeringsbegroting 28
4.3 Overzicht incidentele baten en lasten 28
4.4 Overzicht financiële taakstellingen en eerdere bezuinigingen 28

5 Verplichte paragrafen **30**
5.1 Risicomanagement en weerstandsvermogen 30
5.2 Staat van reserves en voorzieningen 32
5.3 Onderhoud kapitaalgoederen 33
5.4 Financiering 34
5.5 Bedrijfsvoering 35
5.6 Verbonden partijen 35
5.7 Lokale heffingen en grondbeleid 35

Bijlagen **36**

Bijlage 1: Effect gemeentelijke bijdrage aanpassing Bevolkingszorg **37**

Bijlage 2: Staat met gemeentelijke bijdragen **38**

Bijlage 4: overzicht van baten en lasten **39**

Bijlage 3: Meerjarenraming 2023 – 2026..... 40

Bijlage 4: Begroting ingedeeld naar taakvelden 41

Bijlage 5: Renteschema..... 42

Bijlage 6: EMU saldo..... 43

Bijlage 7: Meerjarenbalans en weerstandsvermogen 44

Bijlage 8: Investeringsbegroting 46

Voorwoord

Ieder jaar stellen we een begroting op waarin we de plannen voor het volgende jaar beschrijven. Dat doen we volgens de kaders in de Kadernota. De Kadernota was anders dan andere jaren en daarom is de begroting ook anders. De coronacrisis heeft een enorme impact gehad op onze organisatie. We hebben de bestrijding van de coronacrisis met veel inzet gedaan, het is ons werk. En we kregen hier veel waardering voor. Maar we zien ook dat door deze langdurige crisis de doorontwikkeling van de organisatie op een aantal punten is stilgevallen. Ik kan niet anders dan dit versneld inhalen als we kijken naar alle risico's in de wereld. Daarom vraag ik – in het verlengde van de Kadernota - in deze begroting uw steun voor incidentele extra middelen om dit te realiseren.

Begin 2021 stelden we met elkaar een visie vast. Een visie die er voor zorgt dat we ook met de nieuwe risico's en dreigingen in de wereld om kunnen gaan. Zodat die risico's de samenleving zo min mogelijk ontwrichten. Om dit proactief te doen. Daarbij hoort een organisatie die zich proactief kan ontwikkelen, vooral op het domein van crisisbeheersing. En juist als het gaat om de ontwikkeling op dit domein hebben we door de coronacrisis op de rem moeten trappen. In deze begroting geven we aan welke producten we nu versneld willen ontwikkelen en waarvoor we tijdelijk capaciteit nodig hebben. Om het daarna weer met de huidige middelen te doen; want dat is de afspraak. We hebben dan een beweging in gang gezet. Het resultaat daarvan zien we eind 2025, als we zelf de juiste capaciteit op het domein crisisbeheersing hebben.

Als laatste wil ik opmerken dat onze veiligheidsregio lean en mean is gefinancierd. Daar ben ook ik een voorstander van. De keerzijde is dat ik de consequenties van zo'n grote crisis van 2 jaar nu niet direct zelf kan opvangen.

Ik reken erop u met deze begroting een goed inzicht te geven in de plannen voor 2023. We noemen niet alleen de reguliere producten, maar ook de producten die met de incidentele extra middelen worden ingehaald. Daarnaast geven we aan hoe we op hoofdlijnen de doorontwikkeling vormgeven en natuurlijk noemen we de onzekere ontwikkelingen. Als u instemt met deze begroting, leggen we de basis om de veiligheid van onze regio te verbeteren. Samen met u, onze medewerkers en partners. Niet alleen belangrijk voor u en ons, maar voor álle inwoners van Zuidoost-Brabant, die recht hebben op een zo veilig mogelijke plek om te wonen, werken en leven.

Petra de Kam
Directeur

1 Op koers met uitdagingen voor de toekomst

Veiligheidsregio's staan voor de uitdagende taak om samen met hun partners de samenleving veiliger te maken. Een samenleving met steeds grotere veiligheidsvraagstukken door technologische, maatschappelijke en politieke ontwikkelingen. VRBZO heeft deze ambitie vastgelegd in haar Visie 2025: zorg voor veiligheid. Een duidelijke richting voor de organisatie. De ambitie is fors en nodig. Een doorontwikkeling op het domein van crisisbeheersing, naar meer dynamische, flexibele 'samenwerkingsverbanden'. Brandweerzorg versterken en zorgen dat de organisatie ook klaar is voor deze toekomst. Toen we de visie vast lieten stellen, spraken we af dat we haar realiseren met de huidige middelen (met een voorbehoud voor ontwikkelingen waar we geen invloed op hebben). Hiervoor is een doorontwikkeling in de organisatie nodig, die ten gunste komt van het domein crisisbeheersing. Deze doorontwikkeling maken we in samenhang, stapsgewijs en vertalen we jaarlijks in een uitvoeringsagenda. Helaas weten we inmiddels dat we met grote financiële uitdagingen te maken hebben en dat de coronacrisis de verbeteringen die nodig zijn, teveel heeft vertraagd.

Forse vertraging door bestrijden coronacrisis

De lange en heftige corona-periode heeft vooral voor het domein crisisbeheersing een zware tol geëist.
De lange en heftige coronaperiode heeft vooral van het domein crisisbeheersing veel gevraagd. En nog steeds. Alle capaciteit van dit domein is nodig om de crisisbestrijding te ondersteunen. Ontwikkelingen kwamen hierdoor stil te liggen. Collega's krijgen tussen de golven door nauwelijks tijd om te herstellen van deze intensieve periode en moeten steeds weer hard aan het werk. We realiseerden daarom niet de doorontwikkeling op het domein crisisbeheersing, zoals we gepland hadden. In de komende maanden zal dat niet anders zijn. Daar pasten we onze planning voor 2022 op aan. Omdat de doorontwikkeling van crisisbeheersing zo'n belangrijk onderdeel is van de totale visie, liepen we veel vertraging op. Een vertraging die we ons – als het gaat om veiligheid – niet kunnen en willen veroorloven. Omdat we dan niet proactief kunnen reageren op crises die nog op ons afkomen. Daarom vragen we in deze begroting voor 2 jaar incidenteel €600.000 per jaar, om de vertraging in te lopen. In het programmaplan geven we aan waar we deze middelen aan besteden. In 2023 en 2024 kunnen we dan alsnog de benodigde omslag realiseren en ergens anders in de organisatie structureel ruimte creëren. Als we zicht hebben op extra middelen in 2023 en 2024, kunnen we in 2022 al starten met de voorbereidingen.

Krappe begroting

De begroting van VRBZO is lean en mean. Zowel als we deze vergelijken met andere veiligheidsregio's, als in relatie tot wat gemeenten ontvangen voor brandweerzorg en rampenbestrijding in het gemeentefonds. In onze regio is de bijdrage per inwoner €11 lager dan gemiddeld in Nederland. Voor onze organisatie een verschil van ongeveer €8.700.000 per jaar. De afgelopen jaren waren de jaarresultaten niet negatief omdat we de tekorten met incidentele middelen konden dekken. Maar dat lukt niet meer. In 2021 verwachten we dat ons jaarrekeningresultaat rond de €0 uitkomt. Omdat we een natte zomer hadden met weinig natuurbranden en omdat we - na de reorganisatie bij Incidentbestrijding - tijdelijk een aantal vacatures openhielden. De algemene reserve laat geen ruimte, deze staat op het afgesproken minimum niveau.

Ontwikkelingen van buitenaf

De ambitie van de visie heeft als uitgangspunt een gezonde begroting die structureel in balans is. Door ontwikkelingen waar we zelf geen invloed op hebben, is een onbalans ontstaan. We hebben te maken met forse stijgingen van loonkosten en wettelijke verplichtingen, bijvoorbeeld om informatie te beveiligen. Een deel hiervan vangen we zelf op binnen de bestaande begroting en zonder onze ambities bij te stellen. Helaas zijn we er daarmee niet. De verwachte loonontwikkeling kunnen we niet zelf opvangen. De begroting is lean en mean en de loonsom is bijna 70% van het totaal. We stellen daarom voor een aanvullende indexering toe te passen voor de stijging van loonkosten van €300.000.

Realiseren visie voor een toekomstgerichte organisatie

Met de incidentele inzet van €600.000 in 2023 halen we de vertraging in, die door het bestrijden van de coronacrisis ontstond. Daarnaast spraken we af dat we Visie 2025 binnen de bestaande middelen uitvoeren. De visie leidt soms tot uitbreiding van onze taken, bijvoorbeeld omdat ze meer vraagt van de kwaliteit van onze activiteiten. Als de kosten daardoor stijgen, vangen we ze op met besparingen ergens anders in de organisatie. Daarnaast zien we ook andere kostenstijgingen op ons afkomen, zoals we in de vorige paragraaf al benoemden. Bij de invoering van de visie combineren we deze financiële uitdagingen en zoeken we vanuit één traject naar mogelijkheden voor kostenbesparingen. We brengen hiervoor onze producten en processen in beeld en optimaliseren ze, zodat we kosten kunnen besparen. Dat zal niet makkelijk worden, omdat de begroting al krap is. Daar waar nodig betrekken we ons bestuur in onze afwegingen en keuzes. Aan het einde van 2022 weten we welke verschuivingen realistisch zijn om in 2025 de visie te kunnen uitvoeren met de beschikbare middelen. In 2023 en 2024 realiseren we die verschuivingen.

2 Opbouw gemeentelijke bijdrage en investeringsbegroting

2.1 Indexering

In juli 2021 stelde het Algemeen Bestuur de aangepaste versie van de beleidsnota indexering vast. In deze begroting gebruiken we deze aangepaste versie. VRBZO stelt voor de gemeentelijke bijdrage voor 2023 met 2,04% te indexeren. We baseren dit voorstel op de index voor de loonvoet voor de sector overheid en de index voor de prijs voor overheidsconsumptie, zoals opgenomen in de Macro Economische Verkenning 2022 van het Centraal Planbureau[1].

Kentgetal jaarschijf 2023	Wegingsfactor	Indexeringspercentage
Loonvoet sector overheid	62,50%	2,30%
Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC)	37,50%	1,60%
Gewogen indexpercentage		**2,04%**

De index van 2,04% passen we toe op de totale gemeentelijke bijdrage en komt dan overeen met een stijging van net iets meer dan €900.000.

Indexering rijksuitkering
De afgelopen jaren heeft het Rijk elk jaar indexering van haar uitkering toegepast. De omvang van deze indexering wordt altijd pas tijdens het begrotingsjaar bekend. In de begroting nemen we daarom steeds aan dat de indexering van de rijksuitkering gelijk is aan die van de gemeentelijke bijdrage.

Indexering overige inkomsten
We hebben niet veel overige inkomsten. Ook kennen ze vaak specifieke afspraken over indexering of zijn de inkomsten exact kostendekkend. We kennen er daarom in de begroting geen indexering aan toe, maar verwerken de indexering zodra de omvang bekend is.

Indexering loonkosten
De ontwikkeling van de loonkosten voor 2023 is nog onbekend. De huidige CAO is in 2023 niet meer geldig. VRBZO gaat daarom voor de begroting van 2023 uit van een gelijke verhoging van de loonkosten als er via indexering beschikbaar komt.

Indexering overige kosten
Voor de overige kosten reserveren we een budget in de begroting. Waar nodig passen we daarmee indexeringen toe. We reserveren een bedrag per programma, waardoor we de daadwerkelijke verhoging van individuele budgetten als administratieve wijziging kunnen uitvoeren. We hoeven dan niet steeds goedkeuring te vragen aan het bestuur.

In de begroting indexeren we voor overige kosten hetzelfde als de indexering van de gemeentelijke bijdrage.

[1] Macro Economische Verkenning (MEV) 2022 | CPB.nl

2.2 Bevolkingszorg

Het Algemeen Bestuur nam in de vergadering van juli 2021 een voorstel aan over de uitbreiding van Bevolkingszorg. Op hoofdlijnen komt het voorstel op het volgende neer:

Breng Bureau Bevolkingszorg op z'n oorspronkelijk bedoelde sterkte van 4,8 fte. Deze versterking komt direct ten goede aan alle 21 gemeenten en de kosten worden op deze wijze naar rato verdeeld. Omdat deze medewerkers continu bezig zijn met Bevolkingszorg hebben zij veel kennis en ervaring en kunnen zij de gemeenten ondersteunen. Dit kan zowel voor, tijdens als na een crisis.

In dezelfde vergadering stemde het Algemeen Bestuur in met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van €257.355, met ingang van 2023. We verwerkten de verhoging in deze begroting.

Daarnaast stemde het bestuur in met een aanpassing van de verdeelsleutel voor de specifieke bijdrages voor Bevolkingszorg. 2 van de 3 specifieke bijdrages worden onderdeel van de reguliere bijdrage en daarmee ook onderdeel van de reguliere verdeelsleutel. Aanpassing van een verdeelsleutel leidt altijd tot herverdeeleffecten. Doordat de verdeelsleutel voor de verdeling van de piketkosten niet verandert, blijven de herverdeeleffecten beperkt tot minder dan €5.000 per gemeente.

Het voorstel voor het Algemeen Bestuur bevatte een bijlage waarin we het financiële effect van het besluit per gemeente uitwerkten. We hebben die bijlage aan deze begroting toegevoegd.

2.3 Loonontwikkeling

Loonkosten vormen een fors deel van onze kosten, rond de 70%. Deze kosten beïnvloedt VRBZO deels zelf. Denk bijvoorbeeld aan de hoeveelheid medewerkers die we inzetten, het functieniveau waarop we medewerkers inzetten en enkele specifieke afspraken over de beloning van medewerkers. Een groot deel van de kosten wordt bepaald door de hoogte van de cao-lonen en de ontwikkeling van sociale premies. Hierop heeft onze organisatie geen invloed.

Vanuit gemeenten ontvangen we jaarlijks een indexering voor stijging van prijs- en loonkosten. Deze indexering is gebaseerd op een prognose van het Centraal Planbureau en wordt ongeveer 1,5 jaar voor de start van het begrotingsjaar bepaald. De werkelijke kostenstijging wijkt daarmee altijd af van de indexering die we van gemeenten ontvangen. Op zich is dat geen probleem. Een tegenvaller in een specifiek jaar wordt vaak gecompenseerd door een meevaller in een ander jaar. Daarnaast spraken we met gemeenten af dat we een aanvullende verhoging voorstellen, als we structureel nadelige effecten verwachten. Afgelopen jaren werkte de methode goed. In 2018 en 2019 constateerden we dat de stijging van de pensioenpremies onvoldoende werd gecompenseerd via indexering. Gemeenten gaven daar toen een aanvullende bijdrage voor.

In de kadernota en de begroting gaan we ervan uit dat de ontwikkeling van de loonkosten gelijk opgaat met de indexering die we ervoor ontvangen. Ook voor 2023 hanteren we dat uitgangspunt. Wel voorzien we een knelpunt voor 2022. De structurele component van de loonstijging komt dan €300.000 hoger uit dan via indexering is gecompenseerd. Dit knelpunt zal doorwerken in de begroting van 2023. We stellen voor de gemeentelijke bijdrage met dit bedrag aanvullend te verhogen.

2.4 Verschuiving van incidentele kosten naar structurele kosten en overige externe ontwikkelingen

Soms ervaren we dat kosten, waarvan we aannamen dat ze incidenteel waren, steeds meer structureel zijn geworden. Denk aan de onderhoudskosten van onze grote brandweervoertuigen. We hebben paar jaar terug een groot aantal (26) nieuwe tankautospuiten gekocht. Het eerste jaar was het onderhoud uiteraard erg beperkt. Daarna viel het op dat de bedragen per voertuig hoger waren dan bij het vorige type voertuig gebruikelijk was. We gingen in eerste instantie uit van een incidentele tegenvaller, maar merken nu dat het onderhoud structureel duurder uitkomt. We passen daarom onze begroting aan. Door intern te schuiven binnen de begroting van 2022, zetten we hier structureel €200.000 extra budget voor in.

We krijgen ook wel eens te maken met andere wetten en regels, waardoor kosten stijgen. Denk aan de regels voor de rechtmatigheidsverantwoording en om informatie te beveiligen. Ook hiervoor maakten we intern budget vrij.

2.5 Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage voor 2023 is in de basis gelijk aan die van 2022, met de volgende aanpassingen:

1. We stellen voor een indexering toe te passen van 2,04%.
2. Het Algemeen Bestuur stemde in met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor Bevolkingszorg. Deze verhoging verwerken we in de gemeentelijke bijdrage.
3. We passen de verdeelsleutel van het onderdeel Bevolkingszorg van de gemeentelijke bijdrage aan.
4. We stellen een incidentele verhoging voor 2 jaar voor van €600.000.
5. We stellen een structurele verhoging voor van €300.000.

In de onderstaande tabel zijn in de eerste drie regels de reguliere bijdrage en de bijdragen voor Bevolkingszorg nog gesplitst opgenomen. Hiermee kan de aansluiting met de begroting 2022 gemaakt worden. In “Bijlage 1: Effect gemeentelijke bijdrage aanpassing Bevolkingszorg” staan de details van de aanpassing uitgewerkt. In overige tabellen staat alleen de nieuwe situatie opgenomen.

In totaal komt de gemeentelijke bijdrage voor 2023 uit op €46.692.821. Vorig jaar is ingestemd met een verhoging van de bijdrage voor Omgevingsveiligheid. Die verhoging is gekoppeld aan de termijn waarvoor gemeenten een toevoeging krijgen in hun gemeentefondsuitkering voor versterking omgevingsveiligheidsdienst. We gaan daarom voor nu uit van een bijdrage die doorloopt tot en met 2024.

Onderwerp	Bijdrage regulier	Piket bevolkingszorg	Totaal
Gemeentelijke bijdrage ex bevolkingszorg 2022	€ 44.180.146	€ 150.381	€ 44.330.527
Gemeentelijke rampenbestrijding	€ 64.882		€ 64.882
Bevolkingszorg tbv OTO	€ 34.811		€ 34.811
Subtotaal 2022	€ 44.279.839	€ 150.381	€ 44.430.220
Indexering 2,04%	€ 902.202	€ 3.064	€ 905.266
Verhoging bijdrage bevolkingszorg	€ 257.335		€ 257.335
Structurele verhoging loonkosten	€ 300.000		€ 300.000
Tijdelijke verhoging 2023 - 2024	€ 600.000		€ 600.000
Gemeentelijke bijdrage 2023	**€ 46.339.376**	**€ 153.445**	**€ 46.492.821**
Waarvan ten behoeve van de FLO regeling			*€ 1.411.407*

Uitsplitsing indexering	Wegingsfactor	Indexeringspercentage	Totaal
Waarvan loonkosten uit indexering	62,50%	2,30%	€ 638.685
Waarvan prijzen	37,50%	1,60%	€ 266.581
Totaal		**2,04%**	**€ 905.266**

2.6 Onzekerheden voor de toekomst

Een aantal ontwikkelingen is nog te onzeker om daar nu al op te anticiperen in de begroting. Maar omdat het om grote onderwerpen gaat, noemen we ze wel al.

Verloop vrijwilligers

De afgelopen jaren hebben we veel verloop van vrijwilligers gehad. Dat leidde tot een hogere instroom van nieuwe vrijwilligers en daarmee tot hogere kosten, onder meer bij vakbekwaamheid. De landelijke trend is dat deze ontwikkeling zich doorzet en zelfs erger wordt. Wij zien in onze regio juist een afvlakking van de uitstroom. We gaan daarom nog uit van een tijdelijke situatie en we vangen de meerkosten van €150.000 tijdelijk op. Het is onzeker hoe dit zich in de toekomst ontwikkelt. We proberen actief onze vrijwilligers te boeien en aan ons te binden, onder meer via de posthoofden.

Tweede loopbaanbeleid beroepsbrandweer

Medewerkers die vanaf 2006 in dienst kwamen, werken in principe maximaal 20 jaar in een repressieve functie. Deze groep medewerkers moet op tijd hun 2e loopbaan voorbereiden. Dit brengt kosten met zich mee. We dachten dat de daling van de FLO-kosten groter zou zijn dan de kosten voor het 2e loopbaanbeleid. Zodat de kosten van het nieuwe beleid die van het oude beleid konden vervangen. Inmiddels weten we dat de FLO-kosten nog tot ten minste 2028 op het huidige niveau blijven. In elk geval tot dat jaar stijgen de kosten per saldo. De eerste medewerkers begonnen in 2021 met de voorbereidingen voor hun 2e loopbaan. Er zijn daarom nog geen uitgebreide ervaringscijfers om de verwachte meerkosten te onderbouwen. Maar deze eerste medewerkers konden de kosten voor hun 2e loopbaantraject beperkt houden. We deden toezeggingen, die vooral waardevol waren voor de medewerker, en die de organisatie weinig kostten. Denk aan de mogelijkheid om een jaar parttime te werken of aan een terugkeergarantie voor een jaar. 2 oplossingen waardoor een medewerker relatief veilig een eigen bedrijf op kan starten. Voor de begroting van 2023 gaan we nog uit van beperkte meerkosten. We zien andere regio's bedragen opnemen in hun begroting tot €70.000 per medewerker of een bedrag van €750.000 reserveren. We verwachten hier in de begroting van 2024 een beter beeld bij te hebben.

Onderhoud kazernes
VRBZO huurt haar kazernes van de gemeenten in de regio. Met gemeenten maakten we afspraken over onderhoud. Eerste schattingen voor 2027 en daarna, laten een tekort zien. De kosten voor huurdersonderhoud komen circa €500.000 per jaar hoger uit dan we nu aan budget beschikbaar hebben. Ook moeten we de kazernes meer duurzaam maken. We hebben nog geen beeld van de kosten van deze verduurzaming. Daar willen we met de gemeenten, als eigenaren van de kazernes, afspraken over maken. In 2022 willen we het strategisch huisvestingsbeleid vast laten stellen, dat wordt de basis voor deze afspraken. Omdat we op lange termijn een tekort verwachten voor het onderhoud van de kazernes, beschouwen we eventuele tussentijdse voordelen als incidenteel.

Energieprijzen
Sinds de herfst van 2021 stijgen de energieprijzen hard. Als deze stijging, of een deel daarvan, structureel wordt, gaat dit impact hebben op onze begroting. We hebben in totaal €800.000 begroot voor energie, waarvan €500.000 voor gas en stroom. Onze prijzen staan vast tot en met 2023, we gaan ervan uit dat het budget voldoet. Wel blijven we de prijsontwikkeling van energie volgen.

Loonkosten vrijwilligers
Op dit moment is de invoering van de Wet normalisering rechtpositie ambtenaren (WNRA) uitgesteld voor medewerkers van veiligheidsregio's. Eerder namen we aan dat de kosten konden oplopen tot €1.500.000 per jaar. Dit was op basis van landelijke gemiddelden. Inmiddels weten we dat onze regio minder nadeel heeft dan andere regio's. Het financiële nadeel zal daarmee ook lager uitkomen. Er wordt landelijk nog onderzoek gedaan naar het effect van de invoering en naar manieren om daar invloed op uit te oefenen. De ontwikkelingen rondom de invoering van de WNRA voor vrijwilligers is daarmee nog onzeker en kunnen we daarom nog niet noemen in de begroting van 2023.

3 Programma's

3.1 Inleiding

Als Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost maken we de samenleving veiliger. Ons doel is om mensen bewust te maken van risico's in de omgeving. We willen iedereen laten inzien dat incidenten en rampen in veel gevallen voorkomen kunnen worden. Om dat te bereiken kijken we verder dan vandaag. We bereiden ons voor op de toekomst. We leren van het verleden, werken nu aan veiligheid en kennen de risico's van morgen. We willen dat veiligheid top of mind blijft en iedereen altijd antwoord krijgt op de vraag: 'Wat kan IK doen voor mijn eigen veiligheid en die van mijn omgeving?'

Ons doel bereiken we door iedereen die over veiligheid gaat met elkaar te verbinden. Veiligheid is namelijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid: van ons, onze netwerkpartners, gemeenten, bedrijven, instellingen en burgers. Door het netwerk rondom veiligheid sterker te maken, de samenwerking op te zoeken en kennis met elkaar uit te wisselen, zorgen we samen voor een veilige regio. En gaat het toch mis? Dan bestrijden we snel en efficiënt het incident, waardoor we schade en leed zoveel mogelijk beperken. Incidentenbestrijding en crisisbeheersing zijn pure noodzaak voor de continuïteit van de samenleving. We kunnen niet alles voorkomen, maar zorgen er bij incidenten wel voor dat het dagelijkse leven weer zo snel mogelijk opgepakt kan worden.

Dit alles vraagt om alertheid: want wat vandaag veilig is, kan morgen ineens onveilig zijn. En een brand, of een ongeval dat onschuldig lijkt, kan soms verstrekkende gevolgen hebben voor de omgeving en de infrastructuur. We zijn een deskundige partner die veiligheid bevordert, informatiegericht werkt, kansen grijpt om te innoveren en ieders specifieke veiligheidsvraagstuk onder de loep neemt. Laagdrempelig en oplossingsgericht. We willen mensen enthousiast maken en overtuigen om tot actie over te gaan en zijn daarom niet belerend, maar motiveren met onze adviezen. Door samen te werken met onze (nieuwe) partners ervaren we de kracht van het collectief: samen zetten we alles op alles voor een veilig Zuidoost-Brabant.

We clusteren onze activiteiten in twee programma's: brandweerzorg en crisisbeheersing.

Brandweerzorg heeft verschillende taken. Branden blussen inderdaad, maar we doen veel meer. Zo redden we mens en dier uit onveilige situaties. Daarnaast zetten we stevig in op brandpreventie, onder meer door voorlichting te geven en te controleren of gebouwen aan de brandveiligheidseisen voldoen.

Binnen het programma crisisbeheersing vinden activiteiten van de GHOR (= de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), Bevolkingszorg en Crisisbeheersing plaats. Tijdens grote ongevallen en rampen coördineert de GHOR de samenwerking tussen de verschillende geneeskundige diensten (GGD, meldkamer ambulancezorg, de ambulancedienst, de ziekenhuizen, de huisartsen en het Rode Kruis), zodat ze samen één hulpverleningsketen vormen. Daarnaast is de GHOR tijdens een ramp of crisis (gevaar voor mens en/of milieu) het aanspreekpunt van de geneeskundige zorgketen voor het openbaar bestuur en voor de andere hulpverleningsketens zoals brandweer, politie en bevolkingszorg. Tot slot is de GHOR verantwoordelijk voor de coördinatie en regie voor de gehele acute en niet-acute zorgketen.

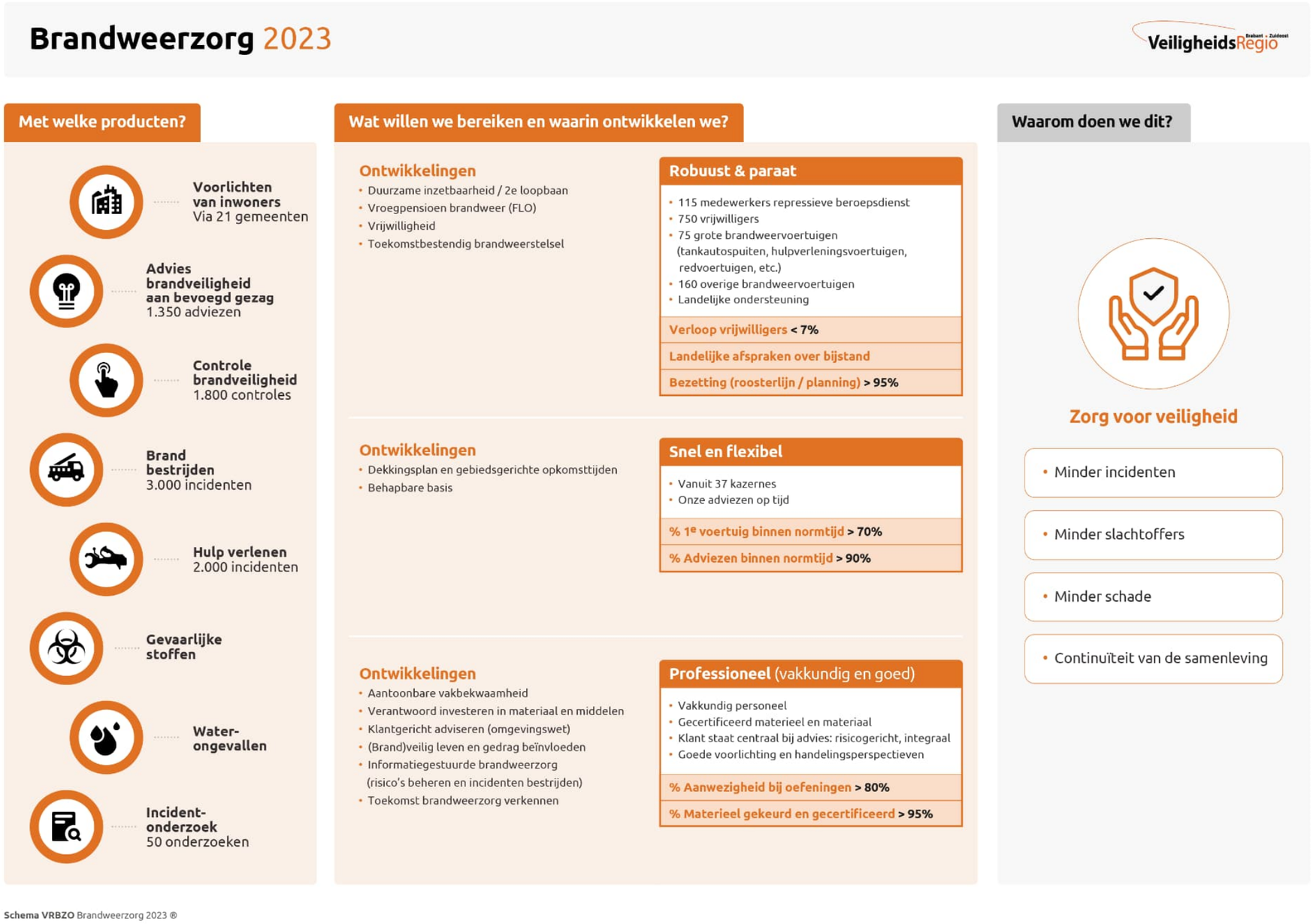
Vanuit bevolkingszorg ondersteunen we gemeenten in hun essentiële rol in de crisisbeheersing, bijvoorbeeld als het gaat om te communiceren over het incident of de crisis en om betrokkenen op te vangen. Als de hulpverleningsdiensten klaar

zijn met hun inzet, liggen er voor de gemeenten vaak nog taken. Bijvoorbeeld interne en/of externe onderzoeken begeleiden of inventariseren wat de schade was.

Crisisbeheersing organiseert de leiding en coördinatie bij de bestrijding van complexe incidenten, waarbij vaak meerdere hulpdiensten en de gemeente zijn betrokken. In sommige gevallen gebeurt dit vanuit de GRIP-structuur (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure). Samen zorgen we ervoor dat de situatie zo snel mogelijk stabiel en veilig is, zodat de dagelijkse gang van zaken kan worden hervat.

3.2 Programma Brandweerzorg

Onderstaand schema vat samen wat we in 2023 willen bereiken en welke inzet we daar voor plegen. Verderop op in deze alinea wordt een toelichting gegeven op de thema's.

3.2.1 Ontwikkelingen Brandweerzorg

Een deel van de thema's bij brandweerzorg zijn in paragraaf 2.6 besproken. Het betreft de thema's Verloop vrijwilligers en Tweede loopbaanbeleid beroepsbrandweer.

Robuust en paraat

Duurzame inzet / 2e loopbaan

Zie paragraaf 2.6

FLO

Medewerkers die voor 2006 al in dienst waren, hebben recht op een vorm van vroegpensioen. Deze regeling wordt vaak aangeduid als de FLO-regeling, waarbij FLO staat voor Functioneel Leeftijdsontslag. Om de kosten van deze regeling af te dekken is een voorziening gevormd. De werkelijke kosten van de regeling komen ten laste van die voorziening. Lastig hierbij is dat de FLO-regeling gebruik maakt van en beïnvloed wordt door diverse fiscale regelingen. De afgelopen jaren waren er meerdere keren grote schommelingen in de verwachte kosten van de FLO-regeling. We volgen die ontwikkeling goed en maken hierbij gebruik van externe specialisten. Waar mogelijk werken we samen met andere veiligheidsregio's.

Vrijwilligheid

Het blijft een uitdaging om voldoende vrijwilligers te laten instromen op onze posten, vooral in de kleine kernen. Daarom blijven we samen met de betreffende gemeenten actief nieuwe vrijwilligers werven. In 2021 en 2022 hebben we dit bijna alleen via sociale media moeten doen, omdat fysieke bijeenkomsten door Corona niet mogelijk waren. We rekenen erop dat we in 2023 ook weer fysieke bijeenkomsten kunnen inzetten. De komende jaren houden we de paraatheid goed in de gaten en kijken we hoeveel mensen nodig zijn om goed paraat te blijven.

Toekomstbestendig Brandweerstelsel

Het huidige brandweerstelsel is gebaseerd op een mix van vrijwilligers en beroepsbrandweer. Alle brandweermensen hebben in principe dezelfde taken en opleidingseisen. Door Europese en internationale regels en jurisprudentie kunnen we de huidige situatie niet ongewijzigd laten.

Een landelijke stuurgroep gaat thema's uitwerken, die bijdragen aan een toekomstbestendig brandweerstelsel. Het gaat onder meer om beschikbaarheid van de vrijwilliger en om slagkracht en paraatheid.

Snel en flexibel

Dekkingsplan en gebiedsgerichte opkomsttijden

Brandweer Brabant-Zuidoost moet volgens de Wet veiligheidsregio's elke 4 jaar een dekkingsplan vast laten stellen. De looptijd van het huidige dekkingsplan is 2019 tot 2023. In 2022 starten we met een nieuw dekkingsplan, dat we vervolgens door het bestuur laten vaststellen. Dit nieuwe dekkingsplan stellen we bij voorkeur op volgens de nieuwe landelijke methodiek van gebiedsgerichte opkomsttijden. Het dekkingsplan helpt ons onder andere in te schatten hoe snel brandweereenheden ter plaatse kunnen zijn.

Behapbare basis

Brandweer Brabant-Zuidoost heeft de visie van VRBZO vertaald naar de eigen taken. Welke taken kunnen brandweermannen- en vrouwen in de toekomst nog doen? Incidenten worden complexer en dit vraagt soms meer specialistische kennis en vaardigheden. Door flexibel op te treden zorgen we dat al onze eenheden behapbare klussen aan kunnen. Als het nodig is zetten we extra specialismen in.

Professioneel (vakkundig en goed)

Aantoonbare vakbekwaamheid

We zetten onze repressieve brandweermedewerkers pas in als ze voldoen aan de landelijke opleidingseisen. Daarnaast moeten ze hun kennis en vaardigheden onderhouden, zodat ze bijblijven op hun vakgebied. Ze registreren dat in een systeem. Wij zien in dat systeem dat ze deelnemen aan het bijscholingsprogramma en welke onderwerpen ze getraind hebben. Maar dat zegt nog te weinig over het effect van de training en de kwaliteit van de medewerker.

Om met de registratie juist wel de aanwezige kennis en vaardigheden van onze vakmensen in beeld te kunnen brengen, gaan we experimenteren. Brandweermedewerkers halen een score voor hun competenties. Hiermee heeft de medewerker inzicht in de kwaliteit van zijn eigen prestaties. Dit willen we niet alleen doen wanneer ze oefenen, maar juist ook als ze incidenten bestrijden. Dan zien we of de aangeleerde kennis en vaardigheden in praktijk worden gebracht. En daaruit blijkt hoe we de medewerkers kunnen ondersteunen om steeds opnieuw hun risicovolle vak effectief en veilig uit te kunnen voeren. Een van de manieren waarop we onze lerende organisatie in de praktijk brengen.

Informatiegestuurde incidentbestrijding

Incidenten worden steeds complexer. Dit komt door nieuwe ontwikkelingen, zoals alternatief aangedreven voertuigen of een mix van wonen, werken en transport in één groot complex. Brandweermensen kunnen niet alle nodigde kennis paraat hebben. Bovendien leert onderzoek dat mensen hun beperkingen hebben wanneer ze moeten functioneren in stressvolle situaties. Gelukkig ontstaan nieuwe kansen als we (real time) informatie tijdens een incident ontsluiten.

Daarom gaan we aan de slag **met 'informatiegestuurde incidentbestrijding - Brandweer' (IGIB-B).** Daarmee kunnen we real time informatie ontsluiten én omzetten naar een handelingsperspectief voor de brandweereenheden bij het incident.

Verantwoord investeren in materiaal en middelen

Als het erop aankomt tijdens een inzet, moeten onze medewerkers kunnen vertrouwen op de hulpmiddelen die ze gebruiken. We moeten daarom onze materialen goed (laten) onderhouden en certificeren. Een nieuw onderhouds- en beheerssysteem met periodieke checks helpt ons daarbij, zodat we de middelen ook breder in de organisatie kunnen inzetten.

3.2.2 Wat mag het kosten?

De kosten voor brandweerzorg bedragen in 2023 €40,4 mln. De stijging van de lasten ten opzichte van 2022 komt door indexering van budgetten. We verwachten in 2023 0,6 mln inkomsten. Dit is lager dan de realisatie van 2021. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat we in 2021 enkele medewerkers gedetacheerd hebben. Omdat deze detacheringen incidenteel zijn, begroten we deze inkomsten niet volledig.

3.3 Programma Crisisbeheersing

Crisisbeheersing 2023

VeiligheidsRegio Brabant • Zuidoost

Met welke producten?

- **Dynamisch regionaal risicoprofiel**
- **Monitoren van dreiging en crisis**
- **Crisiscommunicatiekanaal**
  Voor 21 gemeenten
- **Voorlichten inwoners**
  Via 21 gemeenten
- **Rampenbestrijdings- en crisisbeheersingsplannen (RBP-CBP)**
  - 5-6 RBP actueel
  - 2 CBP actueel
- **Volledig advies voor een veilige omgeving aan een gemeente**
  200 adviezen
- **Evenementenveiligheid**
  - 525 adviezen evenementen (A-B)
  - Preparatie 10 à 15 C-evenementen
- **Opleiden, trainen en oefenen**
  (o.a. gemeentelijk en bestuurlijk)
- **Crisisplan**
- **GRIP inzetten**
- **Evaluaties**
  Na ieder GRIP incident

Wat willen we bereiken en waarin ontwikkelen we?

Ontwikkelingen
- Veiligheidsradar
- Risicoprofiel voor de zorg
- Informatiegestuurde veiligheid / Fieldlab
- Aansluiten bij nieuwe landelijke platformen en zorgketen voor crisiscoördinatie en informatiemanagement

Zicht op risico's
- Dynamische risico's monitoren en er een beeld van vormen
- Landelijke en regionale inzichten en kennis van risico's samenbrengen
- Coördinatie en Informatiemanagement

Ontwikkelingen
- Samenwerken met netwerkpartners
- Cyberincidenten en de gevolgen daarvan bestrijden
- Weerbare samenleving en risicocommunicatie
- Omgevingswet

Beïnvloeden risico's
- Nauw samenwerken met netwerkpartners
- Eén advies vanuit alle invalshoeken
- We kijken ook naar risico's en niet alleen naar de wetten en regels
- Samen met alle netwerkpartners

90% van adviezen binnen gestelde termijn

Ontwikkelingen
- Crisisplan
- Crisiscommunicatie
- Vakbekwaamheid
- Dynamische planvorming
- Samenwerken met crisispartners
- Certificeren van de GHOR

Crisismanagement
- Direct inzetbare crisisorganisatie,
  - 24/7 operationeel beeld dreigingen en crises
  - Opschalen en een organisatie op maat
  - Vakbekwame crisisfunctionarissen
  - Middelen, voertuigen, ruimtes
  - Flexibel gemeenten en partners ondersteunen
- Planningsstaf monitort dreiging en crises continu
- Bestuurlijke informatievoorziening
- Dynamische plannen maken
- Evalueren en daarvan leren
- Verbindend in een breed regionaal en landelijk crisisnetwerk
- Bestuurlijke contacten verder uitbouwen

100% grip-inzetten evalueren

Medewerkers doen mee met **> 80%** van hun oefeningen

Waarom doen we dit?

Zorg voor veiligheid

- Minder incidenten
- Minder slachtoffers
- Minder schade
- Continuïteit van de samenleving

Schema VRBZO Crisisbeheersing 2023 ®

3.3.1 Ontwikkelingen crisisbeheersing

Zicht op risico's

We leven in een tijd waarin informatie belangrijker is dan ooit. Vooral afgelopen decennium hebben data- en informatiemanagement zich ontwikkeld. Dat biedt ons kansen om beter zicht te krijgen op veiligheidsrisico's en op die manier hierop in een vroeg stadium te anticiperen. Dat betekent wel dat we moeten investeren in deze vorm van informatiegestuurde veiligheid.

Informatiegestuurde veiligheid / Fieldlab

In de voorbereiding op crises zullen we meer gebruik maken van data, business intelligence, impactanalyses en scenario-ontwikkeling. De 6 zuidelijke Veiligheidsregio's ontwikkelen **informatiegestuurde veiligheid** verder in **Fieldlab Zuid-6**. Samen bedenken we bijvoorbeeld hoe we gezamenlijke data van partners kunnen ontsluiten en maken we afspraken over data-uitwisseling, technische standaarden en informatieveiligheid. Bij deze ontwikkelingen kan en mag VRBZO niet achterblijven. We moeten aansluiten op soortgelijke ontwikkelingen in de rest van het land en op informatie-uitwisseling met het rijk. Naast een jaarlijkse bijdrage voor de deelname aan Fieldlab Zuid-6 (€ 100.000 in 2023) moet er capaciteit worden gegenereerd om mee te kunnen groeien in de ontwikkeling van informatiegestuurde veiligheid (€ 120.000).

Veiligheidsradar

We moeten kwetsbaarheden, dreigingen en (sluimerende) crisissituaties op verschillende niveaus op tijd monitoren en analyseren. En vervolgens beoordelen of we ze kunnen beïnvloeden. Daarvoor moeten we een transitie maken; van een statisch beeld (zoals dat nu in het regionaal risicoprofiel staat) naar een actueel en dynamisch zicht op risico's middels een Veiligheidsradar. We kunnen hierdoor beter anticiperen op risico's en nemen op basis daarvan de juiste beslissingen op het juiste moment.

Zorgrisicoprofiel

Als onderdeel van de veiligheidsradar werkt de GHOR aan een zorgrisicoprofiel. Daarin beschrijven en duiden we de aannemelijkste risico's voor de spoedeisende medische hulpverlening en publieke geneeskundige zorg. We geven nadrukkelijk aan welke specifieke risico's de zorgsector inschat. Dit helpt bestuurders en ketenpartners om besluiten te nemen, wanneer tijdens rampen en crisis vraag en aanbod naar geneeskundige zorg niet in balans zijn.

Aansluiting landelijk crisismanagement platform

Het Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk (KCR2) is een platform dat landelijk wordt opgericht. Omdat rampen en crises meer dan ooit de regio overstijgen en langer duren dan we aankunnen, moet het platform meer regie en coördinatie realiseren tussen de regio's onderling en met het Rijk. Vooral op het gebied van informatievoorziening en -uitwisseling bij rampen en crises. Hoe kunnen 25 regio's en naar verwachting 6 interregionale veiligheidsinformatiecentra (zoals Fieldlab Zuid-6) dit platform faciliteren, vormgeven en gebruiken? Daar denken de Veiligheidsregio's samen over na.
De extra capaciteit voor informatiegestuurde veiligheid draagt bij aan deze verbinding met KCR2.

Beinvloeden van risico's

We willen niet alleen goed zicht houden op risico's. We proberen ook door goed advies te geven aan en af te stemmen met ons netwerk, te voorkomen dat een risico echt een crisis wordt. Dat is niets nieuws, samen met onze partners werken we al jaren aan het versterken van de voorkant van de veiligheidsketen.

Cyberincidenten en -gevolgbestrijding

Cyberincidenten komen steeds vaker voor en zijn zeer complex en ingrijpend voor de maatschappij. De gevolgen kunnen groot zijn en ze kunnen de maatschappelijke continuïteit bedreigen. Daarom moet VRBZO voorbereid zijn en de schade kunnen beperken na een cyberincident. Niet alleen door specifieke kennis in huis te halen, maar ook door het netwerk van experts en instanties te leren kennen. Zodat we weten wie ons kan helpen bij een grootschalig cyberincident. VRBZO participeert in dat verband in het regionale (Oost-Brabant) programma Cyber en staat klaar om aan te haken op ontwikkelingen zoals de vorming van een regionaal expertteam digitale veiligheid.

Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet kunnen gemeenten en provincie meer ruimte bieden aan ontwikkeling en beheer van de leefomgeving. We kijken naar het risico, en minder naar de regel. Dit betekent dat ook VRBZO zich daar samen met gemeenten en andere partners op voorbereidt. We beoordelen de inhoudelijke (wettelijke) wijzigingen en welke kwalificaties van de medewerkers, processen en instrumenten daarbij horen.

Samenwerken met ketenpartners

Met de Omgevingswet wordt samenwerken met de ketenpartners vanzelfsprekend. We kunnen niet zonder elkaar tot een volledig advies komen. Met dit advies kunnen gemeenten een afgewogen besluit nemen. In onze regio hebben we samen een producten- en dienstencatalogus gemaakt. En we hebben met elkaar processen en termijnen afgesproken om deze producten en diensten te kunnen leveren. In 2023 brengen we de uitgedachte samenwerking in de praktijk en delen we onze ervaringen, zodat we de afspraken eventueel bij kunnen stellen.

Weerbare samenleving en risicocommunicatie

Eind 2021 heeft ons het bestuur de ambitie en focus van een weerbare samenleving vastgesteld. We verwachten begin 2022 het beleidsplan voor risicocommunicatie vast te laten stellen. Nieuw in dat beleidsplan is dat we de behoeften van inwoners (inwoneronderzoek 2021) en de risico's uit het regionaal risicoprofiel, tegen elkaar hebben afgewogen. Daarmee maakten we een keuze voor de risico's waar we ons tot en met 2025 op richten. Begin 2022 ontwikkelen wij via de lijn van gedragsbeïnvloeding de te gebruiken risicocommunicatie-strategie(ën), om die aan te kunnen bieden aan de gemeenten, als uitvoerder van risicocommunicatie. Zij kunnen deze strategie(ën) vervolgens toepassen.

Crisismanagement

De bovenstaande ontwikkelingen gericht op het zicht op risico's en het beperken er van, betekenen een proactieve wijze van crisismanagement. Dit heeft tot gevolg dat onze werkwijzen tijdens een crisis veranderen. Dat moeten we goed afstemmen met onze crisisfunctionarissen en onze partners in crisisbeheersing. Op het moment dat een crisis zich toch voor doet, zullen ook hier de bijbehorende werkwijzen aanpassing behoeven.

Crisisplan

De crisisorganisatie moet beter aansluiten op het karakter en verloop van de crises van de toekomst. Dit zijn niet meer alleen de plotselinge crises binnen gemeente- of regiogrenzen. Maar ook de crises die zich langzaam ontwikkelen, sluimeren en die over grenzen gaan. Bij een echte inzet richten we de crisisprocessen zo in, dat we de crisis in een flexibele structuur kunnen bestrijden. Dat betekent met wisselende partners en in wisselende grootte. Dit is nodig om

zowel bekende als onbekende risico's aan te kunnen. Kortom, een inzet op maat. Hiervoor stellen we - samen met Veiligheidsregio Brabant-Noord - een nieuw **crisisplan** op. Dat doen we op zo'n manier dat betrokkenen van alle disciplines - waaronder gemeenten en bestuurders - meegroeien met de ontwikkeling van risico naar dreiging en (mogelijke) crisis. Hierdoor blijft er continuïteit in kennis bestaan. Kennis die nodig is om crises te bestrijden.

De crisisorganisatie wordt zodanig georganiseerd dat er permanente risicomonitoring plaatsvindt en er op elk moment regie kan worden gevoerd op de aanpak van risico's, dreigingen en kwetsbaarheden ('lauwe fase'). Dus waar mogelijk voordat het een crisis wordt. Regievoering in de lauwe fase kan zo onderdeel worden van het takenpakket van specialisten en adviseurs crisisbeheersing van VRBZO. In 2023 investeren we € 80.000 om de ontwikkeling van het crisisplan te bevorderen en de regievoering in de lauwe fase vorm te geven. .

Vakbekwaamheid

VRBZO wil een lerende organisatie zijn. Want leren en ontwikkelen zijn belangrijk om in te spelen op en aan te sluiten bij een omgeving die steeds verandert. Behoeftes, technologie en demografie veranderen in hoog tempo. Waardoor crises steeds complexer en ingrijpender worden. VRBZO wil hierop anticiperen. We willen inwoners, bestuurders en (keten)partners op hoog niveau kunnen beschermen tegen, adviseren over en voorbereiden op risico's en calamiteiten in de regio. Omdat de ontwikkeling van de organisatie alleen kan plaatsvinden wanneer de medewerkers mee-ontwikkelen, investeren we in leren en ontwikkelen. Op die manier kan crisisbeheersing verder professionaliseren. Het evalueren van crisissituaties en oefeningen en het effectief toepassen van inzichten komt op dit moment door capaciteitsgebrek onvoldoende van de grond; hierin wordt geïnvesteerd (€ 100.000).

Samenwerking crisispartners

Een crisis bestrijd je niet alleen. Alle betrokken partijen moeten goed samenwerken om de crisis met succes te bestrijden. De crises van nu zijn veel complexer en duren lang. Vaak spelen meerdere organisaties en instellingen een rol, en zijn er meer problemen die de maatschappij kunnen ontwrichten. Om 'moderne crises' te kunnen bestrijden moeten we samenwerken met **verschillende vitale partners**. Dat begint met goede informatievoorziening en elkaar kennen. We moeten daarom blijven investeren in het bestaande netwerk van ketenpartners én flexibel en proactief de 'ongekende' partners in crisisbeheersing leren kennen.

Doorontwikkeling dynamische preparatie

De huidige capaciteit voor planvormging is grotendeels nodig voor het opstellen en onderhouden van wettelijke rampbestrijdingsplannen en crisisbeheerplannen voor hoog risicovolle bedrijven en luchthavens. Ook zijn er al jaren samenwerkingsafspraken met de vertrouwde vitale partners om in crisissituaties goed met elkaar samen te werken. De voorbereiding op nieuwe crisistypen, gekend en ongekend, maakt dat versterking van capaciteit nodig is. Alleen zo kunnen we aansluiting houden op tal van landelijke en regionale netwerken, werkgroepen en netwerken rondom thema's als maatschappelijke continuïteit, veiligheid op luchthavens, cyber, klimaatadaptatie, hoog water, energievoorziening. Naast capaciteit om in deze netwerken te kunnen participeren en kennis te vertalen naar de praktijk bij actuele dreigingen (€ 100.000), moet ook de wijze waarop deze informatie wordt gedeeld worden gemoderniseerd en meegroeien met digitale mogelijkheden. Met deze uitbreiding ontstaat er ruimte om ook dit vraagstuk op te pakken.

Crisiscommunicatie

In 2022 onderzoeken we de opzet en ontwikkeling van een risico- en crisiscommunicatiekanaal: waarmee helpen we gemeenten om te communiceren naar burgers en bedrijven over risico's en bij crises? In 2023 implementeren we de geselecteerde methode. Dit kanaal richten we zo in, dat kernboodschappen vanuit risicocommunicatie effectief kunnen worden toegepast tijdens crises. Dit crisiscommunicatiekanaal helpt de inwoners in onze regio zichzelf beter te redden.

3.3.2 Wat mag het kosten?

De lasten voor crisisbeheersing komen in 2023 uit op 3,8 mln. Een stijging van 0,8 mln ten opzichte van 2022. Deze stijging komt met name door de incidenteel extra toegekende middelen voor crisisbeheersing, de structurele verhoging ten behoeve van bevolkingszorg en door indexering.

3.4 Ondersteuning organisatie

Ondersteuning organisatie 2023

VeiligheidsRegio Brabant Zuidoost

Wat willen we bereiken en waarin ontwikkelen we?

Ontwikkelingen efficiënt en effectief
- Processen verbeteren
- Routinematig werk digitaliseren en automatiseren

Efficiënt en effectief
- Routinematig werk lean inrichten, digitaliseren en automatiseren
- Klant staat centraal als we systemen inrichten
- We beantwoorden vragen van onder andere gemeenten, pers en interne vragen op tijd

95% facturen betaald binnen norm

100% salaris betaald op juiste dag

98% software systemen beschikbaar

Ontwikkelingen In control
- Rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd
- Veilige informatiesystemen steeds belangrijker
- Meer aandacht voor intelligence, stuurindicatoren, dashboards, prognoses en data analyse
- Nieuwe wetten en regels toepassen

In control
- P&C cylcus op basis van maandelijkse rapporten
- Voldoen aan wetten en regels
- We werken met dashboarden, gericht op prognoses

11 maandrapportages besproken

Alle stukken voor het bestuur **op tijd klaar** voor besluitvorming

Ontwikkelingen professioneel (vakkundig en goed)
- Meer aandacht voor de ontwikkeling van medewerkers
- Arbeidsmarktcommunicatie professioneel inzetten
- Strategisch huisvestingsplan, inclusief verduurzaming en onderhoudsplan

Professioneel (vakkundig en goed)
- Actuele vakkennis en goede persoonlijke vaardigheden
- Moderne hulpmiddelen
- Aansluiten bij regionale en landelijke netwerken
- We stellen normtijden vast en halen ze
- Juiste medewerker, juiste moment, juiste plek
- De klant staat centraal

Budgetten voor opleidingen **95%** besteed

Ziekteverzuim **<5%**

Met welke producten?

Dit onderdeel heeft geen eigen producten.

Waarom doen we dit?

Zorg voor veiligheid
- Minder incidenten
- Minder slachtoffers
- Minder schade
- Continuïteit van de samenleving

Schema VRBZO Ondersteuning organisatie 2023 ®

3.4.1 Toelichting thema's

Efficiënt en effectief

Procesoptimalisatie: klaar voor de toekomst

De visie van VRBZO 2025 kent 3 thema's waar we aan werken: weerbare samenleving, samen voor veilig en toekomstbestendige organisatie. Om de eerste 2 thema's uit te kunnen voeren, moeten we ook als organisatie klaar zijn voor de toekomst. We moeten ons blijven ontwikkelen. In de crisisbeheersing willen we bijvoorbeeld naar meer dynamische en flexibele structuren. Daarvoor moeten we schuiven met financiële middelen. Daarnaast moeten we weten welke risico's er op de samenleving af kunnen komen, we moeten vooruit kijken en ons voorbereiden. En de brandweerzorg moeten we versterken, zodat we veilig en vakbekwaam kunnen blijven werken.
In een paar jaar tijd willen we deze doorontwikkeling in de organisatie realiseren. De inhoud van ons werk is hierbij het startpunt. We willen de processen, die bijdragen aan de visie, daarom zo optimaal mogelijk inrichten. VRBZO zoekt, net als gemeenten, steeds naar manieren om (ondersteunende) werkzaamheden efficiënter en effectiever uit te voeren. Vaak met het doel om de kwaliteit te verbeteren, terwijl de kosten gelijk blijven. Bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie hierbij, ook in 2023. Vanuit de extra €600.000 die we hiervoor vragen, geven we er een extra impuls aan.

Verder automatiseren van processen

We zetten ons ook in om processen te automatiseren. Met als doel minder kans op menselijke fouten. Zo proberen we meer grip te krijgen op de organisatie en overbodige activiteiten en slecht functionerende processen te verbeteren.

In control

Rechtmatigheidscontrole

In 2023 geven we voor het eerst een financiële rechtmatigheidsverklaring af over de jaarrekening van 2022. Hiermee voldoen we aan de wet en aan de uitgangspunten van de commissie Depla over rechtmatige overheidsfinanciën. Verder maken we in 2023 onze interne controles en financiële risicomonitoring professioneler. Tegelijk blijven we het rechtmatigheidsbewustzijn in de organisatie vergroten. Op deze manier voorkomen we dat we geld onrechtmatig besteden.

Veilige informatie

Om onze informatie steeds veiliger te maken, sluiten we aan bij Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO). Met één normenkader voor de hele overheid, kunnen overheden beter afstemmen binnen de eigen ketens en met andere partijen. Overheden maken zoveel mogelijk gebruik van het landelijke versnellingsprogramma informatieveiligheid, waarbij de focus ligt op samenwerken aan een toekomstbestendige digitale informatievoorziening en robuuste ICT-infrastructuur. Uiteindelijk beschikken we dan over alle informatie die voor risico- en crisisbeheersing cruciaal is. Daarnaast is de informatie op tijd, betrouwbaar en valt niet in verkeerde handen. In 2023 moeten alle secundaire en ondersteunende processen voldoen aan BIO.

Intelligence, stuur-indicatoren, dashboard, prognoses, data-analyse

Met intelligence en analyses ontwikkelen we VRBZO tot een organisatie die crises beheerst en is voorbereid op gekende en ongekende crises. In 2023 gebruiken we dashboards en rapportages niet meer alleen om ontwikkelingen te beschrijven, maar gaan we ze voorspellen. We vertellen niet alleen wat er gebeurt, maar brengen ook in beeld waarom iets gebeurt en wat er in de toekomst gaat gebeuren. Onze organisatie moet om kunnen gaan met de moeilijkheidsgraad van deze meer waardevolle analyses, daarom investeren we in 2023 in datageletterdheid van medewerkers en

analytische vaardigheden in het bijzonder. Zodat we voor relatief simpele analysevraagstukken geen experts hoeven in te schakelen. Onze medewerkers kunnen deze vraagstukken zelf oppakken.

Nieuwe wetten en regels toepassen

Nieuwe wetgeving betekent dat we de manier waarop we ons werk organiseren en uitvoeren, moeten aanpassen. Dat geldt in 2023 vooral voor:

- Wet gemeenschappelijke regelingen: hoe we onze relatie met gemeenten en gemeenteraden vormgeven en hoe we informatie verstrekken aan gemeenteraden, moet veranderen.
- Wet open overheid: de huidige Wob-procedures (Wet openbaarheid bestuur) worden vervangen om zo bij te dragen aan een meer transparante overheid.

Huisvesting

VRBZO huurt haar kazernes van de gemeenten in de regio. Met gemeenten maakten we afspraken over onderhoud. Eerste schattingen voor 2027 en daarna, laten een tekort zien. De kosten voor huurdersonderhoud komen circa €500.000 per jaar hoger uit dan we nu aan budget beschikbaar hebben. Ook moeten we de kazernes meer duurzaam maken. We hebben nog geen beeld van de kosten van deze verduurzaming. Daar maken we met de gemeenten, als eigenaren van de kazernes, afspraken over. In 2022 willen we het strategisch huisvestingsbeleid vast laten stellen, dat wordt de basis voor deze afspraken. Omdat we op lange termijn een tekort verwachten voor het onderhoud van de kazernes, beschouwen we eventuele tussentijdse voordelen als incidenteel.

Professioneel

Ontwikkeling medewerkers

Onze medewerkers zijn ons kapitaal, hierin investeren we. Zodat de juiste medewerker op de juiste plek zit - nu en in de toekomst - en we onze visie waar kunnen maken. Goed leiderschap is dan belangrijk. En strategische personeelsplanning en Human Resource Development (HRD) helpen ons daarbij. Daarnaast houden we focus op samenwerking en duurzame inzetbaarheid. Niet alleen onze organisatie, ook het vakgebied HRM is volop in ontwikkeling. Dit vraagt om een toekomstbestendige HRM-afdeling, die medewerkers en organisatie proactief, optimaal en duurzaam service verleent. Aan deze afdeling bouwen we in 2023 verder. Tot slot werken we actiever samen met andere veiligheidsregio's binnen het HRM-netwerk. Vanuit de incidenteel toegekende middelen van €600.000 geven we hier een extra impuls aan.

Arbeidsmarktcommunicatie:

We willen arbeidsmarktcommunicatie professionaliseren, zodat potentiële medewerkers zien dat VRBZO een aantrekkelijke werkgever is. Het aantal kwalitatief geschikte sollicitanten neemt toe en (goede) medewerkers blijven langer bij ons werken. We willen dat een bredere doelgroep een loopbaan bij VRBZO ambieert en er zich thuis voelt. We zetten dan ook actief in op inclusieve organisatie en diversiteit.

3.4.2 Wat mag het kosten?.

De kosten voor ondersteuning organisatie komen in 2023 uit op €9,9 mln. De stijging ten opzichte van 2022 wordt veroorzaakt doordat een deel van de incidentele verhoging van €600.000 bij dit onderdeel meetelt. De realisatie van 2021 komt zowel bij de lasten als bij de baten hoger uit doordat de extra kosten voor Corona die we gecompenseerd hebben gekregen van het rijk meetellen bij ondersteuning organisatie.

4 Financiële overzichten

4.1 Schatkistbankieren

Bij schatkistbankieren dienen de decentrale overheden, alsook VRBZO, hun tegoeden aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Bij verplicht schatkistbankieren is het niet meer mogelijk beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan buiten het drempelbedrag. Het drempelbedrag is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal van de decentrale overheid. Voor VRBZO geldt dat het drempelbedrag in 2023 net iets meer dan €1 mln. groot is. In de jaarrekening zal gerapporteerd worden over in hoeverre aan dit drempelbedrag is voldaan.

4.2 Investeringsbegroting

We besteden het grootste deel van ons budget aan loonkosten. Maar we doen ook investeringen, zeker binnen het onderdeel Brandweerzorg. Voor de begroting van 2023 zijn geen grote aanpassingen voor investeringen nodig. Wel voegen we het jaar 2026 toe aan de begroting. De investeringen die we in dat jaar toevoegen zijn steeds vervangingsinvesteringen. Denk aan:

- 3 tankautospuiten inclusief bepakking
- 2 hoogwerkers inclusief bepakking
- 2 haakarmvoertuigen
- 2 personenvoertuigen
- een container voor logistiek

De investeringsbegroting is opgenomen als bijlage.

De geplande investeringen die zijn toegevoegd in de jaarschijf 2026 betreffen vervangingsinvesteringen in onder meer vier tankautospuiten, twee hulpverleningsvoertuigen, een verzorgingsunit, een voertuig voor het oppervlaktereddingsteam, bluskleding, mobilofoons en ICT middelen.

4.3 Overzicht incidentele baten en lasten

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft slechts beperkt incidentele baten. De meeste baten zijn in hun aard structureel, zoals de gemeentelijke bijdragen en uitkering van het Rijk. Ook voor in omvang meer wisselende baten, zoals de deelname van externen aan trainingen en detachering van medewerkers is in de meerjarenbegroting een vast basisniveau opgenomen. De schommeling in deze baten kan de organisatie voldoende opvangen.

Voor de begroting 2023 geldt de uitzondering dat er voor de jaarschijven 2023 en 2024 een incidentele gemeentelijke bijdrage is opgenomen van €600.000. We gaan voor deze incidentele bijdrage alleen incidentele verplichtingen aan.

4.4 Overzicht financiële taakstellingen en eerdere bezuinigingen

De veiligheidsregio had in de periode 2014 tot en met 2017 en in 2019 een bezuinigingstaakstelling opgenomen in haar begroting. In die periode is er voor een bedrag van €5,1 miljoen aan bezuinigingen gerealiseerd.

In 2020 zijn daarnaast de structurele kosten voor Arbeidshygiëne (€0,4 miljoen per jaar) afgedekt met structurele middelen. De middelen in de bestemmingsreserve Arbeidshygiëne (€3,5 miljoen) zijn hierdoor beschikbaar voor dekking van een deel van de kosten van de overgangsregeling FLO.

In de begroting 2022 hebben we onder meer de gestegen kosten voor onderhoud van onze grote brandweervoertuigen (€0,2 mln per jaar) opgevangen binnen de exploitatie. Voor de begroting 2023 is geen taakstelling opgenomen.

5 Verplichte paragrafen

5.1 Risicomanagement en weerstandsvermogen

VRBZO heeft in 2019 de beleidsnota Risicomanagement & Weerstandsvermogen geëvalueerd en herijkt. De beleidsnota is door het Algemeen Bestuur vastgesteld voor de periode 2020 - 2023. De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor VRBZO op gebied van risicomanagement zijn:

- Risico's in een cyclisch proces inventariseren, beoordelen en monitoren via een continuïteitsplan;
- De instelling van een weerstandsvermogen heeft als doel om een stabiele (trendmatige) ontwikkeling van de gemeenschappelijke bijdrage te waarborgen.
- Streven naar een ratio weerstandsvermogen van 1 of hoger. De hoogte van de algemene reserve is vastgesteld op € 2,0 miljoen.

5.1.1 Risico-inventarisatie en monitoring

Het risico-overzicht in het continuïteitsplan gaat uit van een indeling die bestaat uit een matrix waarbij de assen worden gevormd door de factoren kans en impact. Met kans wordt bedoeld welke mate van waarschijnlijkheid er bestaat dat een risico zich manifesteert. Met impact wordt bedoeld de negatieve financiële invloed die een risico mogelijk heeft op de continuïteit van de dienstverlening. Door het inschatten van kans en (financiële) impact (scoren op een schaal van 1 tot 5) vindt rangordening van risico's plaats.

Kans					
5	5	10	15	20	25
4	4	8	12	16	20
3	3	6	9	12	15
2	2	4	6	8	10
1	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
			Impact		

Score	*Kans*	*Impact*
1	Zeer onwaarschijnlijk / nihil	< € 0,10 mln
2	Onwaarschijnlijk	€ 0,10 mln - € 0,25 mln
3	Reëel (50/50)	€ 0,25 mln - € 0,50 mln
4	Waarschijnlijk	€ 0,50 mln - € 1,00 mln
5	Zeer waarschijnlijk	> € 1,00 mln

De kans of impact van onderstaande risico's zijn van die mate dat er rekening mee moet worden gehouden dat ze zich voordoen. Tijdens de reguliere planning en control gesprekken worden de risico's besproken en bijgesteld. De risico's, en eventueel genomen beheersmaatregelen om de impact te dempen, worden gemonitord en periodiek gewogen door het managementteam.

Bij de kwantificering van de impact is rekening gehouden met incidentele risicobedragen. De risico's met betrekking tot algemene bedrijfsvoering en majeure wijzigingen in model brandweerzorg hebben op onderdelen een structureel karakter. Dit betekent dat bij het voordoen van dit risico incidenteel vanuit het weerstandsvermogen een onttrekking kan worden gedaan.

Onderwerp	Kans	Impact (€ mln)	Beheersmaatregelen
1. Risico's in de algemene bedrijfsvoering, voornamelijk door: - Stijging premies voor (vrijwilligers)verzekeringen en pensioenen - Wijzigingen in beleid FLO-regeling beroepsbrandweer; - Brandweermaterieel is steeds moeilijker te verzekeren door nichemarkt - Kosten die voortvloeien uit bedrijfskritische specialistische functies (bijvoorbeeld kostbare opleidingen of inhuur op gebied van brand- en omgevingsveiligheid, business intelligence, ICT, kosten juridische ondersteuning etc.); - Eigen risicodrager WW.	Zeer waarschijnlijk	€ 0,5 – € 1,0	- Tijdig in beeld brengen cao en pensioen ontwikkelingen. - Inhuren specialistische kennis voor FLO. - Deelnemen landelijk initiatief om gezamenlijk verzekerings-risico's te delen. - Specialistische kennis in gezamenlijkheid met andere zuidelijke regio's aannemen, inhuren of uitbesteden. - Arbeidsmarktcommunicatie traject om juiste competenties aan te trekken.
2. Majeure wijzigingen in het bestaande model van brandweerzorg: - Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en Europese richtlijn rechtspositie brandweervrijwilligers.	Zeer waarschijnlijk	€ 0,25 – € 0,5	- Monitoren wet- en regelgeving - Deelnemen aan landelijke werkgroepen om (financiële) effecten in beeld te brengen
3. Ernstige verstoring door incidenten, rampen en crises: - Kosten voortvloeiend uit bestrijding van een groot (GRIP) incident.	Reëel	€ 0,5 – € 1,0	- Inrichten en opleiden (crisis)organisatie om effecten te reduceren
Totaal		**€ 1,25 – € 2,5**	

Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Tevens is de impact van een ernstig incident en de majeure wijzigingen in model brandweerzorg (nog) lastig te kwantificeren.

Mede gelet op bovenstaande houdt VRBZO rekening met een totaal risicobedrag van € 2,0 miljoen.

5.2 Staat van reserves en voorzieningen

5.2.1 Overzicht staat van reserves en voorzieningen

	2021	Primaire begroting 2022			Primaire begroting 2023		
Reserves	Eindstand	Toevoeging	Ontrekking	Eindstand	Toevoeging	Ontrekking	Eindstand
Algemene reserve	€ 2.000.000			€ 2.000.000			€ 2.000.000
	€ 0			€ 0			€ 0
Bestemmingsreserves	€ 0			€ 0			€ 0
Investeringen	€ 217.807			€ 217.807			€ 217.807
Totaal	**€ 2.217.806**			**€ 2.217.806**			**€ 2.217.806**

	2021	Primaire begroting 2022			Primaire begroting 2023		
Voorzieningen	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
Onderhoud ROC	€ 564.209	€ 70.000	-€ 43.686	€ 590.523	€ 70.000	-€ 286.588	€ 373.935
Voorziening FLO	€ 2.656.459	€ 1.330.234	-€ 2.191.470	€ 1.795.223	€ 1.411.407	-€ 1.963.412	€ 1.243.218
Totaal	**€ 3.220.668**	**€ 1.400.234**	**-€ 2.235.156**	**€ 2.385.746**	**€ 1.481.407**	**-€ 2.250.000**	**€ 1.617.153**

5.2.2 Toelichting staat van reserves en voorzieningen

Voorziening groot onderhoud Regionaal Opleidingscentrum
Op basis van een in 2019 opgesteld meerjarenonderhoudsplan vindt jaarlijks een storting plaats in de voorziening groot onderhoud ROC. De jaarlijkse storting in de voorziening bedraagt met ingang van 2021 €70.000. Conform het meerjarenonderhoudsplan is voor 2023 ook een onttrekking uit de voorziening begroot.

Voorziening FLO
Deze voorziening eind 2020 ingesteld. We voegen jaarlijks een bedrag toe aan deze voorziening en brengen de werkelijke lasten van de FLO regeling ten laste van deze voorziening.

Algemene reserve
Deze reserve is bestemd voor het opvangen van financiële risico's en van schommelingen in de exploitatiesfeer. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van januari 2018 is het Nota algemene reserve vastgesteld. Daarmee is tevens besloten dat de hoogte van de algemene reserve niet is gebaseerd op de risico's waar de organisatie mee te maken heeft, maar gekoppeld is aan de totale baten van de organisatie. Op basis van die notitie is voor VRBZO een gewenste omvang van de algemene reserve vastgesteld tussen de €2.000.000 en €2.400.000.

Op basis van het jaarlijks op te stellen continuïteitsplan, zoals benoemd in het rapport over risicomanagement en dat onderdeel uitmaakt van de P&C-cyclus, worden de risico's wel nog steeds gemonitord. Daarbij kunnen ook risico's worden toegevoegd of komen te vervallen.

Bestemmingsreserve t.b.v. investeringen
Deze bestemmingsreserve is in 2008 in het leven geroepen naar aanleiding van de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Investeringen in software dienen geactiveerd te worden onder de materiële vaste activa en de hiervoor bestemde financiële middelen worden aangewend ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. Het

betreft hier vooral investeringen in pakketten ter verbetering van de bedrijfsvoering. Aan deze reserve zullen geen middelen weer worden toegevoegd. Er zijn op dit moment ook geen activa waarvoor een onttrekking plaatsvindt. Zodra deze volledig is benut, zal deze komen te vervallen.

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft geen kapitaalsgoederen zoals bedoeld in het Besluit Begroting en Verantwoording (wegen, riolering, water, groen en openbare gebouwen).

Voor het onderhoud van de brandweerkazernes, in eigendom van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, zijn specifieke afspraken gemaakt. Deze kazernes zijn in 2014 gekocht, met het doel deze na uiterlijk tien jaar weer terug te verkopen aan de betreffende gemeente. De veiligheidsregio doet om die reden een storting in een door de betreffende gemeente beheerd onderhoudsfonds. De omvang van de storing is gebaseerd op een Meerjarenonderhoudsplan. Het onderhoud van deze brandweerkazernes sluit daarmee aan bij de gemeentelijke gebruiken.

Het onderhoud van alle overige kapitaalgoederen is er op gericht de kapitaalsgoederen steeds in voldoende conditie te hebben om de operationele inzet te waarborgen. In de begroting zijn hier structurele budgetten voor gereserveerd.

5.4 Financiering

5.4.1 Hoofdcomponenten

De financiering van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost kent twee hoofdcomponenten:

1. Gemeentelijke bijdragen;
2. Bijdrage van het ministerie van Veiligheid en Justitie

Daarnaast ontvangt Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost nog diverse kleinere bijdragen. In totaal ontvangt Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost de volgende bijdragen:

Onderwerp	Bedrag
Bijdrage deelnemende gemeenten	€ 46.492.822
Bijdrage rijk	€ 6.900.000
Overig	€ 684.069
Totaal	**€ 54.076.891**

5.4.2 Rentelasten

Het overzicht van de rentelasten is opgenomen als bijlage.

5.4.3 Renterisiconorm

VRBZO loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet FIDO de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar te voorkomen, dit ter bescherming van de financiële positie. Met deze norm bevordert de Wet FIDO een solide financieringswijze bij openbare lichamen.

Conform voorschrift van de geactualiseerde Wet FIDO wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende vier jaren bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het totaal van de rekening van het komende jaar. De norm schrijft voor dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in een bepaald jaar gebruik mag worden voor aflossing of herfinanciering van een lening. In 2024 komt de som van aflossing en herfinanciering boven de norm uit, de herfinanciering zelf blijft wel onder de norm. In de loop van 2022 zullen we de raming bijstellen en de herfinanciering mogelijk meer verspreiden over 2023, 2024 en 2025.

	2023	2024	2025	2026
Omvang begroting	€ 54,0 mln	€ 54,0 mln	€ 54,0 mln	€ 54,0 mln
20% norm	€ 10,8 mln	€ 10,8 mln	€ 10,8 mln	€ 10,8 mln
Aflossing	€ 2,8 mln	€ 2,7 mln	€ 2,7 mln	€ 2,1 mln
Herfinanciering of renteverandering	€ 0	€ 10,0 mln	€ 0	€ 5,0 mln
Totaal	€ 2,8 mln	€ 12,7 mln	€ 2,7 mln	€ 7,1 mln

Daarnaast is voorgeschreven dat gemeenschappelijke regelingen maximaal 8,2% van het begrotingstotaal mogen financieren met leningen met een looptijd korter dan 1 jaar. Voor onze organisatie bedraagt deze norm daarmee ongeveer €4.300.000. Deze norm ligt boven onze behoefte aan financiering met een korte looptijd.

5.5 Bedrijfsvoering

De ontwikkelingen rondom bedrijfsvoering zijn in de begroting opgenomen bij alinea 3.4.

Beleidsindicatoren Besluit Begroting en Verantwoording
Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft een set met verplichte beleidsindicatoren voor. In totaal beschrijft het Besluit Begroting en Verantwoording 39 indicatoren. Deze indicatoren hebben betrekking op de taakvelden van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Het betreft de zes indicatoren uit het taakveld Bestuur en ondersteuning.

Indicator	Waarde 2023
Formatie per 1000 inwoners	0,45
Bezetting per 1000 inwoners	0,45
Apparaatskosten per inwoner	€ 68
Externe inhuur % van loonsom	2,17%
Externe inhuur totaal	€ 700.000
Overhead als % van totale lasten	18%

5.6 Verbonden partijen

Een organisatie wordt gezien als een ‘verbonden partij’ als VRBZO belanghebbende is bij de organisatie, zowel vanuit bestuurlijk als financieel oogpunt. VRBZO is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 21 gemeenten deelnemen. VRBZO is voor gemeenten een verbonden partij. Zelf heeft VRBZO geen verbonden partijen. Mogelijk komt hier in de loop van 2022 nog verandering in als gevolg van de vorming van een stichting voor gezamenlijk risicobeheer en verzekeringen voor veiligheidsregio’s.

5.7 Lokale heffingen en grondbeleid

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost kent geen lokale heffingen. Het onderdeel grondbeleid is voor Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost niet relevant.

Bijlagen

Bijlage 1: Effect gemeentelijke bijdrage aanpassing Bevolkingszorg

De onderstaande tabel toont het effect van de aanpassing van de verdeelsleutel en de verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor bevolkingszorg, op basis prijspeil 2021.

		Huidig				Aangepaste verdeelsleutel				Uitbreiding		
Gemeente	Aandeel in bijdrage	Oranje Kolom / Piket	Gemeentelijke rampen-bestrijding	Bevolk.zorg tbv OTO	Subtotaal	Oranje Kolom / Piket	Gemeentelijke rampenbestrijding en OTO	Subtotaal	Herverdeel effect	Uitbreiding	Nieuw totaal	Totaal effect
Asten	2,09%	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	*€ 9.301*	€ 7.042	€ 2.050	€ 9.092	-€ 209	€ 5.382	**€ 14.474**	€ 5.173
Bergeijk	2,90%	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	*€ 9.301*	€ 7.042	€ 2.847	€ 9.889	€ 588	€ 7.473	**€ 17.362**	€ 8.061
Best	3,16%	€ 7.042	€ 1.489	€ 1.199	*€ 9.730*	€ 7.042	€ 3.097	€ 10.139	€ 409	€ 8.130	**€ 18.269**	€ 8.539
Bladel	2,89%	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	*€ 9.301*	€ 7.042	€ 2.837	€ 9.879	€ 578	€ 7.446	**€ 17.324**	€ 8.023
Cranendonck	2,76%	€ 7.042	€ 1.489	€ 1.199	*€ 9.730*	€ 7.042	€ 2.701	€ 9.743	€ 13	€ 7.090	**€ 16.833**	€ 7.103
Deurne	3,98%	€ 7.042	€ 2.333	€ 1.199	*€ 10.574*	€ 7.042	€ 3.903	€ 10.945	€ 371	€ 10.243	**€ 21.188**	€ 10.614
Eersel	2,73%	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	*€ 9.301*	€ 7.042	€ 2.680	€ 9.722	€ 421	€ 7.035	**€ 16.757**	€ 7.456
Eindhoven	34,41%	€ 7.042	€ 19.098	€ 10.270	*€ 36.410*	€ 7.042	€ 33.738	€ 40.780	€ 4.370	€ 88.554	**€ 129.334**	€ 92.924
Geldrop-Mierlo	4,27%	€ 7.042	€ 3.654	€ 1.882	*€ 12.578*	€ 7.042	€ 4.184	€ 11.226	-€ 1.352	€ 10.982	**€ 22.209**	€ 9.631
Gemert-Bakel	3,70%	€ 7.042	€ 2.333	€ 1.199	*€ 10.574*	€ 7.042	€ 3.631	€ 10.673	€ 99	€ 9.532	**€ 20.205**	€ 9.631
Heeze-Leende	2,00%	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	*€ 9.301*	€ 7.042	€ 1.963	€ 9.005	-€ 296	€ 5.152	**€ 14.156**	€ 4.855
Helmond	10,63%	€ 7.042	€ 7.868	€ 4.108	*€ 19.018*	€ 7.042	€ 10.423	€ 17.465	-€ 1.553	€ 27.357	**€ 44.822**	€ 25.804
Laarbeek	2,74%	€ 7.042	€ 2.333	€ 1.199	*€ 10.574*	€ 7.042	€ 2.687	€ 9.729	-€ 845	€ 7.051	**€ 16.780**	€ 6.206
Nuenen c.a.	2,53%	€ 7.042	€ 2.333	€ 1.199	*€ 10.574*	€ 7.042	€ 2.478	€ 9.520	-€ 1.054	€ 6.504	**€ 16.024**	€ 5.450
Oirschot	2,30%	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	*€ 9.301*	€ 7.042	€ 2.251	€ 9.293	-€ 8	€ 5.907	**€ 15.200**	€ 5.899
Reusel-De Mierden	1,87%	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	*€ 9.301*	€ 7.042	€ 1.833	€ 8.875	-€ 426	€ 4.812	**€ 13.688**	€ 4.387
Someren	2,44%	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	*€ 9.301*	€ 7.042	€ 2.388	€ 9.430	€ 129	€ 6.269	**€ 15.699**	€ 6.398
Son en Breugel	1,90%	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	*€ 9.301*	€ 7.042	€ 1.858	€ 8.900	-€ 401	€ 4.878	**€ 13.778**	€ 4.477
Valkenswaard	3,67%	€ 7.042	€ 2.333	€ 1.199	*€ 10.574*	€ 7.042	€ 3.594	€ 10.636	€ 62	€ 9.433	**€ 20.069**	€ 9.495
Veldhoven	5,38%	€ 7.042	€ 3.654	€ 1.882	*€ 12.578*	€ 7.042	€ 5.277	€ 12.319	-€ 259	€ 13.851	**€ 26.170**	€ 13.592
Waalre	1,65%	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	*€ 9.301*	€ 7.042	€ 1.621	€ 8.663	-€ 638	€ 4.254	**€ 12.917**	€ 3.616
Totaal	**100,0%**	**€ 147.882**	**€ 63.807**	**€ 34.235**	**€ 245.924**	**€ 147.882**	**€ 98.042**	**€ 245.924**	**€ 0**	**€ 257.335**	**€ 503.259**	**€ 257.335**

Bijlage 2: Staat met gemeentelijke bijdragen

Gemeente	Aandeel	2022, regulier	Indexering	Verhoging bijdrage bevolkingszorg	Structurele verhoging loonkosten	Tijdelijke verhoging 2023 2024	Basisbijdrage 2023, regulier	Piket bevolkingszorg 2022	Indexering	Piket bevolkingszorg 2023	Totale bijdrage 2023	2024	2025	2026
Asten	2,09%	€ 926.942	€ 18.886	€ 5.382	€ 6.274	€ 12.548	€ 970.032	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 977.339	€ 977.339	€ 963.447	€ 963.447
Bergeijk	2,90%	€ 1.285.078	€ 26.183	€ 7.473	€ 8.712	€ 17.424	€ 1.344.871	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.352.177	€ 1.352.177	€ 1.332.886	€ 1.332.886
Best	3,16%	€ 1.399.759	€ 28.520	€ 8.130	€ 9.478	€ 18.956	€ 1.464.843	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.472.150	€ 1.472.150	€ 1.451.163	€ 1.451.163
Bladel	2,89%	€ 1.280.788	€ 26.096	€ 7.446	€ 8.680	€ 17.360	€ 1.340.370	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.347.677	€ 1.347.677	€ 1.328.457	€ 1.328.457
Cranendonck	2,76%	€ 1.219.813	€ 24.854	€ 7.090	€ 8.265	€ 16.531	€ 1.276.552	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.283.859	€ 1.283.859	€ 1.265.558	€ 1.265.558
Deurne	3,98%	€ 1.764.121	€ 35.944	€ 10.243	€ 11.942	€ 23.883	€ 1.846.133	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.853.440	€ 1.853.440	€ 1.826.998	€ 1.826.998
Eersel	2,73%	€ 1.209.992	€ 24.654	€ 7.035	€ 8.201	€ 16.403	€ 1.266.285	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.273.592	€ 1.273.592	€ 1.255.432	€ 1.255.432
Eindhoven	34,41%	€ 15.226.383	€ 310.238	€ 88.554	€ 103.236	€ 206.472	€ 15.934.883	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 15.942.189	€ 15.942.189	€ 15.713.596	€ 15.713.596
Geldrop-Mierlo	4,27%	€ 1.891.253	€ 38.534	€ 10.982	€ 12.803	€ 25.606	€ 1.979.179	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.986.486	€ 1.986.486	€ 1.958.137	€ 1.958.137
Gemert-Bakel	3,70%	€ 1.642.509	€ 33.466	€ 9.532	€ 11.112	€ 22.224	€ 1.718.842	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.726.149	€ 1.726.149	€ 1.701.544	€ 1.701.544
Heeze-Leende	2,00%	€ 886.715	€ 18.067	€ 5.152	€ 6.006	€ 12.012	€ 927.951	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 935.258	€ 935.258	€ 921.959	€ 921.959
Helmond	10,63%	€ 4.711.162	€ 95.990	€ 27.357	€ 31.893	€ 63.786	€ 4.930.188	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 4.937.495	€ 4.937.495	€ 4.866.875	€ 4.866.875
Laarbeek	2,74%	€ 1.213.698	€ 24.729	€ 7.051	€ 8.221	€ 16.441	€ 1.270.140	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.277.447	€ 1.277.447	€ 1.259.244	€ 1.259.244
Nuenen c.a.	2,53%	€ 1.119.840	€ 22.817	€ 6.504	€ 7.582	€ 15.165	€ 1.171.908	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.179.215	€ 1.179.215	€ 1.162.425	€ 1.162.425
Oirschot	2,30%	€ 1.016.643	€ 20.714	€ 5.907	€ 6.887	€ 13.773	€ 1.063.924	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.071.231	€ 1.071.231	€ 1.055.982	€ 1.055.982
Reusel-De Mierden	1,87%	€ 827.715	€ 16.865	€ 4.812	€ 5.610	€ 11.220	€ 866.222	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 873.529	€ 873.529	€ 861.107	€ 861.107
Someren	2,44%	€ 1.079.398	€ 21.993	€ 6.269	€ 7.308	€ 14.616	€ 1.129.583	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.136.890	€ 1.136.890	€ 1.120.708	€ 1.120.708
Son en Breugel	1,90%	€ 840.190	€ 17.119	€ 4.878	€ 5.687	€ 11.374	€ 879.247	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 886.554	€ 886.554	€ 873.962	€ 873.962
Valkenswaard	3,67%	€ 1.622.384	€ 33.056	€ 9.433	€ 10.997	€ 21.994	€ 1.697.864	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 1.705.171	€ 1.705.171	€ 1.680.821	€ 1.680.821
Veldhoven	5,38%	€ 2.383.071	€ 48.555	€ 13.851	€ 16.148	€ 32.295	€ 2.493.920	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 2.501.227	€ 2.501.227	€ 2.465.472	€ 2.465.472
Waalre	1,65%	€ 732.384	€ 14.922	€ 4.254	€ 4.959	€ 9.918	€ 766.438	€ 7.161	€ 146	€ 7.307	€ 773.745	€ 773.745	€ 762.763	€ 762.763
Totaal	100,0%	€ 44.279.838	€ 902.202	€ 257.335	€ 300.000	€ 600.000	**€ 46.339.375**	€ 150.381	€ 3.064	€ 153.445	**€ 46.492.820**	**€ 46.492.820**	**€ 45.828.536**	**€ 45.828.536**

Bijlage 4: overzicht van baten en lasten

	Lasten			Baten		
Programma	2021 realisatie	2022 na wijzigingen	2023	2021 realisatie	2022 na wijzigingen	2023
Brandweerzorg	€ 38.257.451	€ 39.094.254	€ 40.409.847	-€ 927.212	-€ 637.569	-€ 637.569
Crisisbeheersing	€ 3.212.426	€ 2.998.636	€ 3.799.747	-€ 36.698	-€ 46.500	-€ 46.500
Ondersteuning organisatie	€ 10.698.000	€ 9.712.734	€ 9.900.890	-€ 829.686	€ 0	
Toevoeging/Onttrekking Reserves		€ 0		€ 0	€ 0	
Financiering	-€ 23.237	€ 1.816	-€ 33.593	-€ 50.299.355	-€ 51.123.371	-€ 53.392.822
Bdur uitkering Rijk		€ 0		-€ 6.638.698	-€ 6.693.150	-€ 6.900.000
Bijdrage gemeenten		€ 0		-€ 43.630.948	-€ 44.430.221	-€ 46.492.822
Financiering & Alg Dekkingsmiddelen	-€ 23.237	€ 1.816	-€ 33.593	-€ 29.709	€ 0	€ 0
Eindtotaal	€ 52.144.641	€ 51.807.440	€ 54.076.891	-€ 52.092.950	-€ 51.807.440	-€ 54.076.891

Bijlage 3: Meerjarenraming 2023 – 2026

Onderstaande tabel toont de meerjarenraming 2023 – 2026. In de raming is te zien dat de gemeentelijke bijdrage vanaf 2025 €663.000 lager uitkomt. Deze daling wordt veroorzaakt doordat de incidentele verhoging van €600.000 alleen in 2023 en 2024 wordt toegepast. Ook is vanaf dat jaar de verhoging ter compensatie van de IOV subsidie niet meer van toepassing.

	Lasten				Baten			
Rijlabels	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
Brandweerzorg	€ 40.409.847	€ 40.376.254	€ 40.313.254	€ 40.313.254	-€ 637.569	-€ 637.569	-€ 637.569	-€ 637.569
Crisisbeheersing	€ 3.799.747	€ 3.799.747	€ 3.299.747	€ 3.299.747	-€ 46.500	-€ 46.500	-€ 46.500	-€ 46.500
Ondersteuning organisatie	€ 9.900.890	€ 9.900.890	€ 9.800.890	€ 9.800.890				
Toevoeging/Onttrekking Reserves								
Financiering	-€ 33.593	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 53.392.822	-€ 53.392.822	-€ 52.729.822	-€ 52.729.822
Uitkering Rijk					-€ 6.900.000	-€ 6.900.000	-€ 6.900.000	-€ 6.900.000
Bijdrage gemeenten					-€ 46.492.822	-€ 46.492.822	-€ 45.829.822	-€ 45.829.822
Financiering & Alg Dekkingsmiddelen	-€ 33.593	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Eindtotaal	€ 54.076.891	€ 54.076.891	€ 53.413.891	€ 53.413.891	-€ 54.076.891	-€ 54.076.891	-€ 53.413.891	-€ 53.413.891

Bijlage 4: Begroting ingedeeld naar taakvelden

Taak ID	Taak	Taakveld	Lasten	Baten
0.4	Bestuur en ondersteuning	Ondersteuning organisatie	€ 9.900.890	
0.5	Bestuur en ondersteuning	Treasury	-€ 33.593	€ 0
0.7	Bestuur en ondersteuning	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		-€ 53.392.822
1.1	Veiligheid	Crisisbeheersing en brandweer	€ 43.255.762	-€ 684.069
8.3	VHROSV	Wonen en bouwen	€ 953.832	€ 0
Eindtotaal			€ 54.076.891	-€ 54.076.891

Bijlage 5: Renteschema

Renteschema conform BBV richtlijn

	2023
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 179.861
Externe rentebaten	
Saldo rentelasten en rentebaten	**€ 179.861**
Rente grondexploitatie	€ 0
Rente projectfinanciering	€ 0
Rentebaten van doorverstrekte leningen	€ 0
Subtotaal	**€ 0**
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**€ 179.861**
Rente over eigen vermogen	€ 0
Rente over voorzieningen	€ 0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**€ 0**
De aan de taakvelden toegerekende rente	€ 213.453
Renteresultaat op het taakveld Treasury	**-€ 33.592**

Bijlage 6: EMU saldo

Omschrijving	2023
Exploitatiesaldo voor onttrekking reserves	€ 0
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	€ 4.787.607
Dotaties aan de post voorzieningen	€ 1.479.807
Investeringen die worden geactiveerd	-€ 2.909.950
Baten uit bijdragen andere overheden	€ 0
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	€ 0
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-,	€ 0
Baten bouwgrondexploitatie	€ 0
Lasten op de balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-€ 2.081.811
Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen	€ 0
Verkoop van effecten:	€ 0
Berekend EMU saldo	**€ 1.275.652**

Bijlage 7: Meerjarenbalans en weerstandsvermogen

Balans	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Totaal Materiele Vaste Activa	32.269.237	30.313.351	24.800.033	28.215.782	29.277.657	30.339.532
Totaal Uitzettingen	9.621.741	7.392.506	9.322.028	12.542.555	6.347.760	5.849.005
Totaal Overlopende Activa	2.015.358	2.015.358	2.015.358	2.015.358	2.015.358	2.015.358
Totaal Liquide Middelen	1.548	1.548	1.548	1.548	1.548	1.548
Totaal Activa	43.907.884	39.722.763	36.138.967	42.775.243	37.642.323	38.205.442
Totaal Eigen Vermogen	(2.145.354)	(2.145.354)	(2.145.354)	(2.145.354)	(2.145.354)	(2.145.354)
Totaal Vaste Schulden	(21.352.897)	(18.002.698)	(15.187.495)	(22.464.161)	(17.740.827)	(18.684.164)
Totaal Voorzieningen	(3.220.668)	(2.385.746)	(1.617.152)	(976.763)	(567.177)	(186.959)
Totaal Vlottende Schuld	(4.306.100)	(4.306.100)	(4.306.100)	(4.306.100)	(4.306.100)	(4.306.100)
Totaal Overlopende Passiva	(12.882.866)	(12.882.866)	(12.882.866)	(12.882.866)	(12.882.866)	(12.882.866)
Totaal Passiva	(43.907.884)	(39.722.763)	(36.138.967)	(42.775.243)	(37.642.323)	(38.205.442)
	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)

Netto-schuldquote	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Totaal Vaste Schulden	(21.352.897)	(18.002.698)	(15.187.495)	(22.464.161)	(17.740.827)	(18.684.164)
Totaal Vlottende Schuld	(4.306.100)	(4.306.100)	(4.306.100)	(4.306.100)	(4.306.100)	(4.306.100)
Totaal Overlopende Passiva	(12.882.866)	(12.882.866)	(12.882.866)	(12.882.866)	(12.882.866)	(12.882.866)
Totaal Uitzettingen	9.621.741	7.392.506	9.322.028	12.542.555	6.347.760	5.849.005
Totaal Overlopende Activa	2.015.358	2.015.358	2.015.358	2.015.358	2.015.358	2.015.358
Totaal Liquide Middelen	1.548	1.548	1.548	1.548	1.548	1.548
Subtotaal Netto-schuld	(26.903.216)	(25.782.251)	(21.037.527)	(25.093.666)	(26.565.127)	(28.007.219)
Baten excl. mutaties reserves	(75.252.182)	(52.026.242)	(52.020.893)	(52.020.893)	(51.957.893)	(51.957.893)
Netto-schuldquote	36%	50%	40%	48%	51%	54%
Solvabiliteitsratio						
Totaal Eigen Vermogen	(2.145.354)	(2.145.354)	(2.145.354)	(2.145.354)	(2.145.354)	(2.145.354)
Totaal Passiva	(43.907.884)	(39.722.763)	(36.138.967)	(42.775.243)	(37.642.323)	(38.205.442)
Solvabiliteitsratio	5%	5%	6%	5%	6%	6%
Weerstandsvermogen en -capaciteit						
Algemene reserve	2.000.000	1.927.548	1.927.548	1.927.548	1.927.548	1.927.548
Resultaat boekjaar	(72.452)	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve	217.806	217.806	217.806	217.806	217.806	217.806
Incidentele weerstandscapaciteit	2.145.354	2.145.354	2.145.354	2.145.354	2.145.354	2.145.354
Structurele weerstandscapaciteit	-	-	-	-	-	-
Totale weerstandscapaciteit	2.145.354	2.145.354	2.145.354	2.145.354	2.145.354	2.145.354
Totale weerstandsvermogen	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Ratio weerstandsvermogen/-capaciteit	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1

Bijlage 8: Investeringsbegroting

Categorie	2022	2023	2024	2025	2026
Bedrijfsgebouwen	€ 217.000	€ 36.757	€ 1.700.414	€ 0	€ 41.000
Machines, apparaten en installaties	€ 1.241.721	€ 135.950	€ 898.920	€ 175.200	€ 307.000
Overige materiële vaste activa	€ 1.943.082	€ 543.470	€ 794.000	€ 3.773.000	€ 270.000
Vervoermiddelen	€ 1.789.478	€ 1.511.590	€ 4.754.800	€ 2.918.260	€ 3.818.000
Totaal nieuw	**€ 5.191.281**	**€ 2.227.767**	**€ 8.148.134**	**€ 6.866.460**	**€ 4.436.000**